T087 TKL 5 (29) Luận Thập Địa Kinh Q9

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 9

LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH
QUYEÅN 9
Ñòa 7: ÑÒA VIEÃN HAØNH

Luaän: Trong Ñòa thöù baûy, coù naêm loaïi töôùng sai bieät: 1. Sai bieät veà ñoái trò söï öa thích haønh voâ taùc. 2. Sai bieät veà ñoái trò chöôùng ngaïi cuûa ñieàu aáy. 3. Sai bieät do caû hai cuøng haønh. 4. Sai bieät do söï thuø thaéng cuûa ñòa treân, tröôùc. 5. Sai bieät veà quaû cuûa ñòa aáy. Theá naøo laø ñoái trò söï öa thích haønh voâ taùc? Kinh: “Baáy giôø, Boà-taùt Kim Cang Taïng noùi: Caùc Phaät töû! Neáu Boà-taùt ñaõ kheùo haønh trì ñaày ñuû Ñòa thöù saùu, muoán ñi vaøo Ñòa thöù baûy cuûa baäc Boà-taùt, thì Boà-taùt aáy phaûi duøng möôøi loaïi trí phöông tieän phaùt khôûi haønh thuø thaéng ñeå hoäi nhaäp. Nhöõng gì laø möôøi? Ñoù laø: 1. Kheùo tu taäp caùc phaùp Khoâng, Voâ töôùng, Voâ nguyeän, tích taäp nhieàu coâng ñöùc trôï ñaïo. 2. Hoäi nhaäp caùc phaùp khoâng coù ngaõ, khoâng coù thoï maïng, khoâng coù chuùng sinh nhöng khoâng xaû boû vieäc daáy khôûi boán voâ löôïng. 3. Phaùt khôûi phaùp coâng ñöùc laøm taêng thöôïng cho haønh Ba-la-maät, maø khoâng chaáp giöõ nôi phaùp naøo. 4. Phaûi xa lìa ba coõi nhöng coù theå öùng hoùa, daáy khôûi haønh laøm trang nghieâm ba coõi. 5. Laøm vaéng laëng hoaøn toaøn moïi thöù löûa phieàn naõo, nhöng coù theå vì heát thaûy chuùng sinh, phaùt khôûi haønh ñoäng tröø dieät löûa döõ cuûa phieàn naõo nhö tham-saân-si. 6. Thuaän theo caùc phaùp nhö huyeãn, moäng, aûnh, tieáng vang, aùnh traêng trong nöôùc, boùng noi göông, töï taùnh khoâng hai maø khôûi taïo nghieäp vôùi taâm voâ löôïng sai bieät.

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 9 659

7. Kheùo nhaän bieát veà taát caû coõi nöôùc, caùc coõi nhö hö khoâng, maø khôûi haønh laøm trang nghieâm, thanh tònh coõi Phaät. 8. Nhaän bieát roõ Phaùp thaân cuûa chö Phaät töï taùnh laø khoâng coù thaân, maø khôûi hieän saéc thaân vôùi töôùng haûo trang nghieâm ñaày ñuû. 9. Bieát roõ aâm thanh cuûa chö Phaät laø voâ

thanh, xöa nay voán tòch dieät khoâng theå neâu baøy veà töôùng, maø tuøy thuaän heát thaûy chuùng sinh, khôûi voâ soá aâm thanh trang nghieâm sai bieät ñeå haønh hoùa. 10. Hoäi nhaäp chö Phaät, trong khoaûng moät nieäm thoâng ñaït söï vieäc cuûa ba ñôøi, maø coù theå phaân bieät veà voâ soá töôùng nôi kieáp soá ñeå tu taäp, thuaän theo taâm cuûa taát caû chuùng sinh, quaùn xeùt söï sai bieät. Naøy caùc Phaät töû! Boà-taùt aáy, vôùi möôøi loaïi trí phöông tieän, phaùt khôûi haønh thuø thaéng, haønh trì ñaày ñuû nôi saùu ñòa roài ñöôïc hoäi nhaäp Ñòa thöù baûy cuûa baäc Boà-taùt. Naøy caùc Phaät töû! Boà-taùt aáy töø möôøi loaïi trí phöông tieän naøy phaùt khôûi haønh thuø thaéng, haønh hieän tieàn, goïi laø ñi vaøo Ñòa thöù baûy cuûa baäc Boà-taùt". Luaän: Ñoái trò söï öa thích haønh voâ taùc; töùc laø trí phöông tieän phaùt khôûi möôøi loaïi haønh thuø thaéng. Nhö kinh noùi: "Naøy caùc Phaät töû! Neáu Boà-taùt ñaõ kheùo haønh trì ñaày ñuû Ñòa thöù saùu roài…". Boà-taùt kia vôùi trí khoâng coù chöôùng ngaïi hieän tieàn, khi haønh Baùt nhaõ Ba-la-maät hieän tieàn, lieàn ôû nôi haønh voâ taùc sinh taâm öa thích maø khoâng khôûi haønh taêng thöôïng. Ñoái trò vôùi söï öa thích ñoù, ôû ñaây ñaõ chæ roõ veà möôøi loaïi phaùp sai bieät. Trí phöông tieän; laø söï ñoái trò cuûa trí khoâng boû chuùng sinh vaø phaùp voâ ngaõ, thaâu nhieáp haønh taêng thöôïng, phaùt khôûi haønh thuø thaéng. Haønh thuø thaéng naøy, ñoái vôùi theá gian vaø xuaát theá gian laø haønh taêng thöôïng, laïi khoâng gì hôn, do coù boán loaïi coâng ñöùc: 1. Laøm nhaân thuø thaéng cho taøi saûn vaø thaân maïng: Theo choã, theo yù ñaït ñöôïc taøi saûn cuøng thaân maïng thuø thaéng do coâng ñöùc tích taäp laøm nhaân. Nhö kinh noùi: "Ñoù laø kheùo tu taäp caùc phaùp Khoâng-Voâ töôùng-Voâ nguyeän, tích taäp nhieàu coâng ñöùc trôï ñaïo". 2. Laøm nhaân ngaên chaän haønh aùc: Ñaït ñöôïc voâ löôïng söï tu taäp thuø thaéng nhö vaäy, cho neân ñoái vôùi taát caû chuùng sinh khoâng khôûi haønh sai laïc. Nhö kinh noùi: "Hoäi nhaäp caùc phaùp khoâng coù ngaõ, khoâng coù thoï maïng, khoâng coù chuùng sinh…". 3. Laøm nhaân giöõ gìn caên thieän: Ñaït ñöôïc nhaân thuø thaéng taêng thöôïng, cho neân phaùp coâng ñöùc laøm haønh taêng thöôïng, do haønh Ba-la-maät. Nhö kinh noùi: "Khôûi phaùp coâng ñöùc laøm cho haønh Ba-la-maät taêng

thöôïng…". 4. Laøm nhaân ñeå thaâu nhieáp chuùng sinh: ÔÛ ñaây coù baûy moân: 1. Nguyeän löïc laáy söï soáng laøm haøng ñaàu, giaùo hoùa caùc chuùng sinh khaùc. "Haøng ñaàu"; laø chæ cho söï gaén boù vôùi chuùng sinh. Nhö kinh noùi: "Phaûi xa lìa ba coõi, nhöng coù theå öùng hoùa…". 2. Neâu baøy söï ñoái trò: Vì dieät tröø moïi phieàn naõo caáu nhieãm cuøng caùc thöù tuøy phieàn naõo, caùc kieát söû, luoân töï laøm vaéng laëng. Nhö kinh noùi: "Laøm vaéng laëng hoaøn toaøn moïi thöù löûa phieàn naõo…". 3. Vì dieät tröø caùc chöôùng: Chöôùng coù boán loaïi nhö trong Ñòa thöù naêm ñaõ noùi. Nhö kinh noùi: "Thuaän theo caùc phaùp nhö huyeãn, moäng…". 4. Quy taäp chuùng hoäi cuûa ñaïi phaùp. Nhö kinh noùi: "Kheùo nhaän bieát veà taát caû coõi nöôùc, caùc coõi…". 5. Hieåu bieát, thaân caän cuùng döôøng, tu haønh sinh phöôùc ñöùc. Nhö kinh noùi: "Nhaän bieát Phaùp thaân cuûa chö Phaät töï taùnh laø khoâng coù thaân…". 6. Chuyeån phaùp luaân. Nhö kinh noùi: "Nhaän bieát aâm thanh cuûa chö Phaät laø voâ thanh, xöa nay voán tòch dieät…". 7. Theo choã vaán naïn,

kheùo giaûi thích ñaày ñuû. Nhö kinh noùi: “Hoäi nhaäp chö Phaät, trong khoaûng moät nieäm thoâng ñaït söï vieäc cuûa ba ñôøi...”. Möôøi loaïi haønh thuø thaéng ñöôïc phaùt khôûi naøy, cuøng thaâu nhieáp ñeå ñoái trò, keát hôïp, kheùo tu taäp caùc haønh Khoâng-Voâ töôùng-Voâ nguyeän, hoäi nhaäp taát caû phaùp khoâng coù ngaõ, khoâng coù thoï maïng, khoâng coù chuùng sinh, thöù töï nhö vaäy, cho neân bieát. Möôøi loaïi phaùp naøy hieän tieàn, cho neân ñöôïc truù nôi Ñòa thöù baûy. Nhö kinh noùi: “Naøy caùc Phaät töû! Boà-taùt aáy, vôùi möôøi loaïi trí phöông tieän naøy...”. Nhö vaäy laø ñaõ noùi veà söï sai bieät do ñoái trò öa thích haønh voâ taùc nôi Ñòa thöù baûy (Phaàn moät). Tieáp theo laø noùi veà Phaàn ñoái trò chöôùng (Phaàn hai) Coù hai loaïi töôùng: 1. Tu haønh voâ löôïng chuûng loaïi. 2. Tu haønh vôùi haønh khoâng duïng coâng. Kinh: “Boà-taùt aáy, an truù trong Ñòa thöù baûy cuûa baäc Boà-taùt, hoäi nhaän voâ löôïng caûnh giôùi cuûa chuùng sinh. Hoäi nhaän voâ löôïng neûo taïo taùc cuûa chö Phaät ñeå giaùo hoùa chuùng sinh. Hoäi nhaän voâ löôïng löôùi theá giôùi. Hoäi nhaän voâ löôïng coõi nöôùc thanh tònh cuûa chö Phaät. Hoäi nhaän voâ löôïng caùc phaùp sai bieät. Hoäi nhaän voâ löôïng trí cuûa chö Phaät, chöùng ñaéc ñaïo voâ löôïng. Hoäi nhaän voâ löôïng kieáp soá. Hoäi nhaän voâ löôïng söï thoâng ñaït caùc vieäc trong ba ñôøi cuûa chö Phaät. Hoäi nhaän voâ löôïng neûo sai bieät cuûa chuùng sinh tin vaø thích vieäc thuø thaéng. Hoäi nhaän voâ löôïng danh hieäu, saéc

thaân cuûa chö Phaät vôùi voâ soá söï thò hieän. Hoäi nhaän voâ löôïng taâm haønh, caên tín cuûa chuùng sinh vôùi ñuû thöù loaïi sai bieät. Hoäi nhaän voâ löôïng aâm thanh, ngoân ngöõ cuûa chö Phaät, khieán chuùng sinh hoan hyû. Hoäi nhaän voâ löôïng taâm vaø neûo haønh nôi taâm cuûa chuùng sinh vôùi voâ soá söï sai bieät. Hoäi nhaän voâ löôïng haønh tuøy trí tueä cuûa chö Phaät. Hoäi nhaäp döïa vaøo voâ löôïng söï tin hieåu cuûa thöøa Thanh vaên. Hoäi nhaän voâ löôïng söï thuyeát giaûng ñaïo cuûa chö Phaät, khieán chuùng sinh tin hieåu. Hoäi nhaän voâ löôïng söï taäp thaønh cuûa thöøa Bích-chi-Phaät. Hoäi nhaän voâ löôïng moân trí tueä saâu xa cuûa chö Phaät ñaõ thuyeát giaûng. Hoäi nhaän voâ löôïng neûo haønh ñaïo cuûa caùc Boà-taùt. Hoäi nhaän voâ löôïng söï taäp thaønh phaùp Ñaïi thöøa ñöôïc chö Phaät thuyeát giaûng, khieán Boà-taùt ñöôïc hoäi nhaäp”. Luaän: Tu haønh voâ löôïng chuûng loaïi; töùc laø laø tuøy choã laøm lôïi ích cho nhöõng chuùng sinh naøo? Chuùng sinh ôû nôi choán naøo? Duøng nhöõng trí tueä naøo? Duøng nhöõng taâm naøo? Duøng nhöõng haønh naøo? Ñöa ñeán nhöõng Thöøa naøo? Do nhöõng sai bieät aáy, cho neân coù möôøi loaïi tu haønh: Trong ñoù, tuøy choã laøm lôïi ích cho nhöõng chuùng sinh naøo: Ñoái vôùi voâ löôïng chuùng sinh, duøng voâ löôïng nghieäp ñeå giaùo hoùa. Nhö kinh noùi: “Boà-taùt aáy, an truù trong Ñòa thöù baûy cuûa baäc Boà-taùt, hoäi nhaän voâ löôïng caûnh giôùi cuûa chuùng sinh...”. Chuùng sinh ôû nôi choán naøo? ÔÛ trong voâ löôïng theá giôùi, khieán nöông vaøo coõi Phaät thanh tònh. Nhö kinh noùi: “Hoäi nhaän voâ löôïng theá giôùi. Hoäi nhaän voâ löôïng coõi nöôùc thanh tònh cuûa chö Phaät”. Duøng nhöõng trí tueä gì? Voâ löôïng chuûng loaïi trí tueä giaùc ngoä veà phaùp giôùi. Nhö kinh noùi: “Hoäi nhaän voâ löôïng caùc phaùp sai

bieät. Hoäi nhaän voâ löôïng trí tueä cuûa chö Phaät, ñaït ñaïo Voâ thöôïng". Voâ löôïng kieáp soá, thoâng ñaït veà ba ñôøi, cuøng hoäi nhaäp trí tueä giaùc ngoä. Nhö kinh noùi: "Hoäi nhaäp voâ löôïng kieáp soá. Hoäi nhaän voâ löôïng söï thoâng ñaït caùc söï vieäc trong ba ñôøi cuûa chö Phaät". Duøng nhöõng taâm gì? Coù ba loaïi söï vieäc: 1. Coù caùc chuùng sinh tin vaøo voâ soá thaân töôùng chö Thieân, taâm tuøy ñoàng haønh, thuaän theo nieàm tin aáy maø thuyeát giaûng. Nhö kinh noùi: "Hoäi nhaän voâ löôïng neûo sai bieät cuûa chuùng sinh tin öa söï vieäc thuø thaéng". 2. Nhaän bieát taâm quaù khöù, tuøy theo caên trí maø neâu giaûng öùng hôïp. Nhö kinh noùi: "Hoäi nhaän voâ löôïng taâm haønh caên tín cuûa chuùng sinh vôùi ñuû loaïi sai bieät. Hoäi nhaän voâ löôïng aâm thanh, ngoân ngöõ cuûa chö Phaät...". 3. Duøng nhöõng haønh gì? Tuøy theo taâm cuûa chuùng sinh maø neâu baøy

söï ñoái trò. Nhö kinh noùi: "Hoäi nhaän voâ löôïng taâm, neûo haønh nôi taâm chuùng sinh vôùi voâ soá sai bieät...". Ñöa ñeán nhöõng Thöøa naøo? ÔÛ trong ba Thöøa thì ñöa ñeán thöøa Thanh vaên. Nhö kinh noùi: "Hoäi nhaäp döïa vaøo voâ löôïng söï tin hieåu cuûa Thöøa Thanh vaên. Hoäi nhaän voâ löôïng söï thuyeát giaûng ñaïo cuûa chö Phaät, khieán chuùng sinh tin hieåu". Ñöa ñeán Thöøa Bích-chi-Phaät. Nhö kinh noùi: "Hoäi nhaän voâ löôïng söï taäp thaønh cuûa thöøa Bích-chi-Phaät. Hoäi nhaän voâ löôïng moân trí tueä saâu xa cuûa chö Phaät ñaõ thuyeát giaûng". Ñöa ñeán Ñaïi thöøa. Nhö kinh noùi: "Hoäi nhaän voâ löôïng neûo haønh ñaïo cuûa caùc Boà-taùt. Hoäi nhaän voâ löôïng söï taäp thaønh phaùp Ñaïi thöøa ñöôïc chö Phaät thuyeát giaûng, khieán Boà-taùt ñöôïc hoäi nhaäp". Nhö vaäy ñaõ noùi veà tu haønh möôøi loaïi, vôùi voâ soá sai bieät cuûa phaàn ñoái trò chöôùng. Tieáp theo laø noùi veà: Tu haønh vôùi haønh khoâng duïng coâng. Kinh: "Boà-taùt aáy, khôûi nieäm nhö vaäy: Chö Phaät Theá Toân coù voâ löôïng voâ bieân caûnh giôùi. Caûnh giôùi ñoù khoâng theå duøng bao nhieâu thôøi gian nhö traêm öùc kieáp, ngaøn öùc kieáp, traêm ngaøn öùc kieáp, cho ñeán vöôït hôn soá löôïng aáy nhö voâ löôïng traêm ngaøn vaïn öùc na-do-tha kieáp cuõng khoâng theå tính toaùn ñöôïc. Caûnh giôùi cuûa chö Phaät nhö vaäy, mình ñeàu caàn phaûi taäp hôïp, töï nhieân khoâng phaân bieät maø ñöôïc thaønh töïu. Vì khoâng phaân bieät, khoâng chaáp giöõ töôùng cho neân thaønh töïu. Boà-taùt aáy kheùo quaùn xeùt nhö vaäy cho neân trí thoâng toû, ngaøy ñeâm luoân tu taäp trí phöông tieän, doác söùc phaùt khôûi haønh thuø thaéng, kheùo an truù kieân coá bôûi vì phaùp baát ñoäng". Luaän: Trong ñoaïn naøy: Töï nhieân laø töï taùnh thuø thaéng, khoâng phaân bieät. Nhö kinh noùi: "Töï nhieân khoâng vì phaân bieät maø ñöôïc thaønh töïu...". Caâu naøy ñaõ chæ roõ ñieàu aáy. Boà-taùt naøy kheùo quaùn xeùt nhö vaäy...: laø ñoái trò veà chöôùng kia. Nhö vaäy ñaõ noùi veà phaàn thöù hai cuûa ñòa naøy: Phaàn ñoái trò chöôùng. Phaàn thöù ba: Cuøng haønh caû hai. Phaàn naøy coù boán loaïi töôùng: 1. Hai haønh cuøng haønh khoâng giaùn ñoaïn. 2. Tin töôûng thuø thaéng. 3. Coù theå laøm nghóa lôùn. 4. Sai bieät cuûa phaùp Boà-ñeà phaàn. Kinh: "Boà-taùt aáy, khi phaùt khôûi ñaïo, moät nieäm taâm cuõng khoâng rôøi boû. Boà-taùt naøy tu haønh trí tueä, khi ñeán cuõng khôûi, luùc ñi cuõng khôûi, khi ñöùng cuõng khôûi, luùc ngoài-naèm cuõng khôûi, cho ñeán khi nguû

nghæ-naèm

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 9 663

moäng ñeàu coù theå phaùt khôûi ñaïo. Lìa moïi thöù ngaên che, an truù vaøo caùc oai nghi, luoân khoâng lìa töôùng nieäm nhö vaäy. Boà-taùt aáy, ôû trong töøng nieäm ñeàu haønh trì ñaày ñuû möôøi phaùp Ba-la-maät cuûa baäc Boà-taùt. Vì sao? Vì Boà-taùt khôûi taát caû taâm nhö vaäy, ôû trong töøng moãi nieäm, duøng Ñaïi Bi laøm ñaàu, tu taäp heát thaûy phaùp Phaät, ñeàu hoài höôùng ñeán trí cuûa Nhö Lai. Boà-taùt aáy, luùc caàu ñaït Phaät ñaïo, moïi caên thieän ñöôïc tu taäp ñeàu ban cho taát caû chuùng sinh, laø Boá thí Ba-la-maät. Coù theå dieät tröø heát thaûy moïi thöù phieàn naõo thieâu ñoát laø Trì giôùi Ba-la-maät. Töø Bi laøm haøng ñaàu, coù theå nhaãn ñoái vôùi heát thaûy chuùng sinh, laø Nhaãn nhuïc Ba-la-maät. Caàu caên thieän chuyeån thaéng, taâm khoâng heà chaùn ñuû, laø Tinh taán Ba-la-maät. Choã tu taäp caùc haønh taâm khoâng dong ruoåi, taùn loaïn, luoân höôùng tôùi trí Nhaát thieát trí, laø Thieàn ñònh Ba-la-maät. Hieän taïi nhaän bieát caùc phaùp, töï taùnh chaúng sinh, laø Baùt nhaõ Ba-la-maät. Coù theå daáy khôûi voâ löôïng moân trí, laø Phöông tieän Ba-la-maät. Mong ñaït trí thuø thaéng toái thöôïng laø Nguyeän Ba-la-maät. Heát thaûy taø luaän cuûa ngoaïi ñaïo cuøng caùc chuùng ma ñeàu khoâng theå phaù hoaïi ñaïo Boà-taùt, laø Löïc Ba-la-maät. Quaùn xeùt ñuùng nhö thaät, nhaän bieát veà töôùng cuûa taát caû caùc phaùp, laø Trí Ba-la-maät. Naøy caùc Phaät töû! Nhö vaäy, Boà-taùt aáy an truù trong ñòa Vieãn haønh cuûa baäc Boà-taùt, nieäm nieäm ñeàu haønh trì ñaày ñuû möôøi phaùp Ba-la-maät, cuõng haønh trì ñaày ñuû boán Nhieáp phaùp, cuõng haønh trì ñaày ñuû boán Gia, ba möôi baûy phaùp Trôï Boà-ñeà phaàn, ba moân giaûi thoaùt, löôïc noùi cho ñeán heát thaûy phaùp Trôï Boà-ñeà phaàn, thaûy ñeàu haønh trì ñaày ñuû". Luaän: ÔÛ ñaây, trong moät nieäm, hai haønh Xa-ma-tha (Chæ) Tyø-baùt-xaù-na (Quaùn) ñeàu cuøng hieän tieàn (Laø hai haønh cuøng haønh khoâng giaùn ñoaïn). Truù vaøo caùc oai nghi; töùc laø trong taát caû haønh, Boà-taùt luùc tu taäp, haønh trì ñeàu khoâng giaùn ñoaïn, khoâng ngöøng nghæ. Nhö kinh noùi: "Boà-taùt aáy, luùc phaùt khôûi ñaïo, moät nieäm taâm cuõng khoâng boû...". Tin töôûng thuø thaéng; laø Boà-taùt, trong Trí voâ löôïng, vôùi nghóa ñaëc bieät, töôùng trang nghieâm, chuyeân nieäm ñeå hieän tieàn. Nhö kinh noùi: "Luoân khoâng lìa töôùng nieäm nhö vaäy". Coù theå laøm ra nghóa lôùn; nieäm nieäm ñeàu haønh trì ñaày ñuû moïi nghóa lôùn cuûa möôøi Ba-la-maät. Nhö kinh noùi: "Boà-taùt aáy, ôû trong töøng nieäm haønh trì ñaày ñuû möôøi phaùp Ba-la-maät cuûa baäc Boà-taùt, cho ñeán Trí Ba- la-maät". ÔÛ ñaây: - Phöông tieän Ba-la-maät laø khôûi voâ löôïng trí söï, döïa vaøo trí aáy maø khôûi voâ löôïng haïnh nguyeän nhö Boá thí... duøng dieäu löïc ñeå thaâu nhieáp. - Nguyeän Ba-la-maät laø phaùt khôûi trí toái thöôïng, do nôi trí aáy, cho

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 9 664

neân khôûi caùc haønh toái thöôïng nhö Boá thí... laøm sinh tröôûng, thaâu nhieáp moïi thöù thuø thaéng. - Löïc Ba-la-maät: heát thaûy Dò luaän cuøng caùc thöù ma khoâng theå phaù hoaïi neûo haønh cuûa Boà-taùt. Döïa vaøo haønh aáy, cho neân xa

lìa moïi chöôùng ngaïi nôi Boá thí... - Trí Ba-la-maät: quaùn xeùt ñuùng nhö thaät, nhaän bieát veà töôùng cuûa taát caû caùc phaùp. Döïa vaøo trí aáy, maø ñoái vôùi caùc phaùp Boá thí... vaø heát thaûy moïi thöù sai bieät ñeàu nhaän bieát, ñeå hoùa ñoä chuùng sinh. Sai bieät cuûa phaùp Boà-ñeà phaàn. Coù boán loaïi töôùng: 1. Döïa vaøo phaùp Ñaïi thöøa, haønh Ba-la-maät. Nhö kinh noùi: "Naøy caùc Phaät töû! Nhö vaäy, Boà-taùt aáy an truù trong Ñòa Vieãn haønh cuûa baäc Boà- taùt, nieäm nieäm ñeàu haønh trì ñaày ñuû möôøi phaùp Ba-la-maät". 2. Döïa vaøo söï giaùo hoùa chuùng sinh, haønh boán Nhieáp phaùp. Nhö kinh noùi: "Cuõng haønh trì ñaày ñuû boán Nhieáp phaùp". 3. Döïa vaøo phieàn naõo chöôùng, ñaõ ñöôïc thanh tònh taêng thöôïng: Gia, Boà-ñeà phaàn, moân giaûi thoaùt; laø truù ôû nôi choán naøo, duøng nhöõng moân gì, ñeå tu haønh ñaït ñöôïc thanh tònh. Nhö kinh noùi: "Cuõng haønh trì ñaày ñuû boán Gia, ba möôi baûy phaùp phaàn Trôï ñaïo, ba moân giaûi thoaùt". Boán gia laø: Baùt nhaõ gia, Ñeá gia, Xaû phieàn naõo gia, Khoå thanh tònh gia. 4. Döïa vaøo trí chöôùng ñaõ thanh tònh. Nhö kinh noùi: "Löôïc noùi veà taát caû phaùp phaàn Trôï Boà-ñeà, ôû trong moãi moãi nieäm thaûy ñeàu haønh trì ñaày ñuû". Nhö vaäy ñaõ noùi veà phaàn thöù ba: Sai bieät do caû hai cuøng haønh. Tieáp ñeán laø noùi veà phaàn thöù tö: Sai bieät do söï thuø thaéng nôi ñòa treân-tröôùc. Ñòa döôùi phöông tieän taêng thöôïng, haønh trì ñaày ñuû, trong Ñòa thöù baûy noùi roõ. Kinh: "Baáy giôø, Boà-taùt Giaûi Thoaùt Nguyeät hoûi Boà-taùt Kim Cang Taïng: Thöa Phaät töû! Boà-taùt, chæ ôû trong Ñòa thöù baûy cuûa baäc Boà-taùt môùi haønh trì ñaày ñuû taát caû phaùp phaàn Trôï Boà-ñeà, hay laø heát thaûy Boà-taùt trong caùc ñòa, cuõng ñeàu haønh trì ñaày ñuû? Boà-taùt Kim Cang Taïng ñaùp: Phaät töû! Boà-taùt ôû trong möôøi ñòa cuûa baäc Boà-taùt, thaûy ñeàu haønh trì ñaày ñuû taát caû phaùp phaàn Trôï Boà-ñeà, nhöng Ñòa thöù baûy thì hôn haún cho neân ñöôïc mang teân. Vì sao? Naøy Phaät töû! Vì Boà-taùt aáy, ôû trong ñòa cuûa baäc Boà-taùt naøy, ñaõ haønh trì ñaày ñuû moïi phöông tieän, ñöôïc hoäi nhaäp vôùi haønh trí tueä-thaàn thoâng. Naøy Phaät töû! Boà-taùt, ôû trong Ñòa thöù nhaát phaùt nguyeän, quaùn xeùt taát caû phaùp Phaät, goàm ñuû phaùp phaàn Trôï Boà-ñeà. Trong Ñòa thöù hai, dieät töø moïi thöù caáu ueá xaáu aùc cuûa taâm, goàm ñuû phaùp phaàn Trôï Boà-ñeà. Trong Ñòa thöù ba,

nguyeän chuyeån sang taêng tröôûng, ñaït ñöôïc phaùp saùng toû, goàm ñuû phaùp phaàn Trôï Boà-ñeà. Trong Ñòa thöù tö, hoäi nhaäp ñaïo, goàm ñuû phaùp phaàn Trôï Boà-ñeà. Trong Ñòa thöù naêm, tuøy thuaän haønh phaùp theá gian, haønh ñaày ñuû phaùp phaàn Trôï Boà-ñeà. Nôi Ñòa thöù saùu, hoäi nhaäp phaùp moân thaâm dieäu, cho neân haønh ñaày ñuû phaùp phaàn Trôï Boà-ñeà, vaø trong Ñòa thöù baûy cuûa baäc Boà-taùt naøy, phaùt khôûi heát thaûy phaùp Phaät, haønh trì ñaày ñuû phaùp phaàn Trôï Boà-ñeà". Luaän: Theá naøo laø caùc ñòa döôùi phöông tieän taêng thöôïng, haønh trì ñaày ñuû? Do ñaày ñuû cho neân hoäi nhaäp haønh ñaïi trí thoâng. Nhö kinh noùi: "Boà-taùt Kim Cang Taïng ñaùp: Naøy Phaät töû! Boà-taùt ôû trong möôøi ñòa cuûa baäc Boà- taùt thaûy ñeàu haønh trì ñaày ñuû taát caû phaùp phaàn Boà-ñeà...". ÔÛ ñaây, Thoâng laø naêm thaàn thoâng, Trí; nhö tröôùc ñaõ noùi. Vì sao

trong ñòa naøy, haønh phöông tieän ñaày ñuû? Vì Boà-taùt, trong haønh theá gian, xuaát theá gian khaùc laïi caøng thöïc haønh thuø thaéng. Do ñoù, trong Ñòa thöù baûy naøy khôûi taát caû phaùp Phaät, coù theå haønh trì ñaày ñuû caùc phaùp phaàn Trôï Boà-ñeà. Nhö kinh noùi: “Boà-taùt ôû trong Ñòa thöù nhaát, phaùt nguyeän quaùn xeùt taát caû phaùp Phaät…”. Nhö vaäy ñaõ noùi veà caùc ñòa döôùi phöông tieän taêng thöôïng, haønh trì ñaày ñuû, thuoäc phaàn thöù tö. Theá naøo laø ñòa treân, tu haønh taêng thöôïng trí tueä phöông tieän ñoái vôùi phaùp phaàn Boà-ñeà? Laø haønh coâng duïng ñaõ ñaày ñuû. Kinh: “Vì sao? Naøy Phaät töû! Boà-taùt töø Ñòa thöù nhaát trôû ñi, cho ñeán baûy Ñòa, ñaït ñöôïc caùc trí tueä, haønh hoùa ñaïo. Nhôø vaøo dieäu löïc aáy, cho neân töø Ñòa thöù taùm cuûa baäc Boà-taùt cho ñeán Ñòa thöù möôøi, laø haønh khoâng duïng coâng, töï nhieân ñaày ñuû. Naøy Phaät töû! Ví nhö coù hai theá giôùi: Moät laø theá giôùi nhieãm tònh. Hai laø theá giôùi thuaàn tònh. ÔÛ giöõa hai theá giôùi aáy khoù coù theå vöôït qua ñöôïc. Muoán vöôït qua caûnh giôùi naøy phaûi duøng dieäu löïc cuûa ñaïi thaàn thoâng. Phaät töû! Boà-taùt cuõng vaäy, haønh hoùa nôi ñaïo Boà-taùt nhieãm tònh, khoù coù theå vöôït qua ñöôïc. Phaûi duøng dieäu löïc cuûa ñaïi nguyeän, cuûa trí phöông tieän lôùn, cuûa thaàn thoâng lôùn môùi coù theå vöôït qua ñöôïc. Boà-taùt Giaûi Thoaùt Nguyeät hoûi: Phaät töû! Ñòa thöù baûy cuûa baäc Boà-taùt laø haønh nhieãm hay laø haønh tònh? Boà-taùt Kim Cang Taïng ñaùp: Naøy Phaät töû! Töø Ñòa thöù nhaát trôû ñi, Boà-taùt haønh trì ñeàu xa lìa nghieäp phieàn naõo nhieãm. Vì sao? Vì ñeàu hoài höôùng ñeán ñaïo quaû Voâ Thöôïng Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc. Tuøy theo caùc ñaïo maø haønh hoùa, nhö phaàn haønh ñaïo bình ñaúng, cho neân khoâng goïi laø

ñaõ vöôït qua haønh phieàn naõo cuûa baûy ñòa. Naøy Phaät töû! Ví nhö Chuyeån luaân Thaùnh vöông côõi voi baùu du haønh khaép boán coõi thieân haï, nhaän bieát coù nhöõng keû baàn cuøng khoán khoå, caáu nhieãm, loãi laàm, nhöng khoâng bò nhöõng loãi laàm kia laøm cho oâ nhieãm. Vì vua chöa thoaùt khoûi thaân ngöôøi. Neáu boû thaân ngöôøi, sinh ñeán coõi trôøi Phaïm Theá, truù taïi cung ñieän cuûa Phaïm Thieân, thaáy roõ haøng ngaøn theá giôùi, thò hieän uy löïc, aùnh saùng cuûa baäc Phaïm vöông, baáy giôø khoâng coøn goïi laø ngöôøi. Naøy Phaät töû! Boà-taùt cuõng nhö vaäy. Töø Ñòa thöù nhaát trôû ñi, cõõi treân coã xe laø caùc phaùp Ba-la-maät, haønh hoùa nôi taát caû theá gian, cuõng nhaän bieát moïi thöù phieàn naõo caáu nhieãm, loãi laàm cuûa theá gian, nhöng khoâng bò nhöõng thöù aáy laøm cho oâ nhieãm, vì ñaõ haønh trì chaùnh ñaïo, maø khoâng goïi laø ñaõ vöôït quaù phieàn naõo caáu nhieãm cuûa baûy ñòa. Neáu Boà-taùt xaû boû heát thaûy haønh coâng duïng, töø baûy Ñòa nhaäp vaøo Ñòa thöù taùm, baáy giôø goïi laø ñi treân coã xe Boà-taùt thanh tònh, haønh hoùa nôi taát caû theá gian, nhaän bieát ñuùng nhö thaät veà heát thaûy caùc thöù phieàn naõo caáu ueá, loãi laàm, nhöng khoâng bò chuùng laøm cho oâ nhieãm, do ñaõ ñöôïc vöôït qua. Phaät töû! Boà-taùt an truù nôi Ñòa thöù baûy cuûa baäc Boà-taùt naøy, vöôït qua phaàn lôùn caùc thöù phieàn naõo nhö tham duïc... Boà-taùt aáy, truù trong ñòa Vieãn haønh cuûa baäc Boà-taùt naøy, khoâng goïi laø ngöôøi coù phieàn naõo, cuõng khoâng goïi laø ngöôøi khoâng phieàn naõo. Vì sao?

Vì taát caû phieàn naõo khoâng hieän haønh, cho neân khoâng goïi laø coù phieàn naõo. Vì coøn tham caàu trí tueä cuûa Nhö Lai hieän taïi chöa ñaày ñuû, cho neân khoâng goïi laø khoâng coù phieàn naõo". Luaän: Theá naøo laø Ñòa treân, trí tueä phöông tieän taêng thöôïng haønh Boà- ñeà phaàn? Töùc laø coâng duïng ñaày ñuû. Nhö kinh noùi: "Vì sao? Naøy Phaät töû! Boà-taùt töø Ñòa thöù nhaát trôû ñi, cho ñeán Ñòa thöù baûy, ñaït ñöôïc caùc trí tueä...". Töùc laø chæ roõ töø Ñòa thöù nhaát trôû ñi, luoân xa lìa caùc thöù phieàn naõo nhö vaäy. Ñòa naøy goïi laø nhieãm tònh, chaúng phaûi laø haønh nhieãm, nhö phaàn Haønh ñaïo bình ñaúng. Boà-taùt aáy, ôû trong ñòa naøy, tuøy nôi phaàn löïc, xaû boû neûo coâng duïng, nhö ví duï veà Chuyeån luaân Thaùnh vöông. Trong Ñòa thöù taùm, töï nhieân ñaït ñöôïc haïnh baùo vöôït quaù moïi thöù phieàn naõo caáu nhieãm, loãi laàm, chæ roõ nhö sinh nôi coõi trôøi Phaïm Theá, xaû boû thaân ngöôøi cuûa Chuyeån luaân Thaùnh vöông. Nhö kinh noùi: "Phaät töû! Ví nhö Chuyeån luaân Thaùnh vöông...". Phaät töû! Boà-taùt an truù nôi Ñòa thöù baûy cuûa baäc Boà-taùt, vöôït qua phaàn lôùn caùc thöù phieàn naõo nhö tham duïc; töùc laø laø chöa ñaït ñeán Ñòa

baùo. Vì theá Ñòa naøy khoâng goïi laø haønh lìa phieàn naõo, laø vì coøn coù duïng coâng. "Boà-taùt truù trong ñòa Vieãn haønh naøy khoâng goïi laø coù phieàn naõo", cho ñeán: "Chöa ñaày ñuû, cho neân khoâng goïi laø khoâng coù phieàn naõo". Nhö vaäy laø ñaõ noùi veà phaàn sai bieät do söï thuø thaéng nôi ñòa treân- tröôùc. (Phaàn thöù tö). Tieáp theo laø noùi veà Phaàn thöù naêm: Sai bieät veà quaû do song haønh. Phaàn naøy coù boán loaïi töôùng: 1. Nghieäp thanh tònh. 2. Ñaït ñöôïc Tam-muoäi thuø thaéng. 3. Quaù ñòa (choã vöôït hôn nôi ñòa). 4. Ñaït ñöôïc haønh thuø thaéng. Kinh: "Boà-taùt aáy an truù trong ñòa Vieãn haønh laø Ñòa thöù baûy cuûa baäc Boà-taùt, thaønh töïu troïn veïn thaân nghieäp thanh tònh saâu xa, thaønh töïu troïn veïn khaåu nghieäp thanh tònh saâu xa, thaønh töïu troïn veïn yù nghieäp thanh tònh saâu xa. Boà-taùt aáy, ñoái vôùi caùc neûo nghieäp baát thieän hieän coù, luoân bò chö Phaät quôû traùch, ñeàu ñaõ lìa boû. Ñoái vôùi caùc neûo nghieäp thieän hieän coù, luoân ñöôïc chö Phaät khen ngôïi, ñeàu luoân haønh trì. Moïi thöù kinh saùch, kyõ thuaät hieän coù nôi theá gian, nhö ñaõ noùi trong naêm ñòa, töï nhieân maø haønh. Boà-taùt aáy, ôû trong Tam thieân ñaïi thieân theá giôùi, ñöôïc xem laø baäc Ñaïi sö. Chæ tröø chö Phaät vaø Boà-taùt nôi taùm ñòa, khoâng coù chuùng sinh naøo, maø taâm saâu xa, haønh vi dieäu coù theå saùnh kòp. Boà-taùt naøy, heát thaûy caùc thöù thieàn ñònh, Tam-muoäi, Tam-ma-baït-ñeà, thaàn thoâng, giaûi thoaùt ñeàu hieän tieàn. Trong moân tu haønh, khoâng phaûi laø ñaõ kheùo thaønh töïu löïc baùo nhö Ñòa thöù taùm cuûa baäc Boà-taùt. Boà-taùt aáy, truù nôi ñòa Vieãn haønh laø Ñòa thöù baûy cuûa baäc Boà-taùt, ôû trong moãi moãi nieäm, tu taäp ñaày ñuû dieäu löïc cuûa trí phöông tieän cuøng taát caû phaùp phaàn Trôï Boà-ñeà, luoân chuyeån bieán, thuø thaéng vieân maõn". Luaän: Nghieäp thanh tònh: coù boán loaïi töôùng: 1. Tònh giôùi thuø thaéng. Nhö kinh noùi: "Boà-taùt aáy truù nôi ñòa Vieãn haønh laø Ñòa thöù baûy cuûa baäc Boà-taùt, thaønh töïu troïn veïn thaân nghieäp thanh tònh saâu xa...". 2. Trí theá gian thanh tònh thuø thaéng. Nhö kinh noùi: "Moïi thöù kinh, saùch, kyõ

thuaät hieän coù cuûa theá gian…”. 3. Ñaït töï thaân thuø thaéng; taâm haønh bình ñaúng, khoâng ai saùnh kòp. Nhö kinh noùi: “Boà-taùt aáy, ôû trong Tam thieân ñaïi thieân theá giôùi…”. 4. Ñaït ñöôïc dieäu löïc thuø thaéng, caùc thöù thieàn ñònh... luoân hieän tieàn, thuø thaéng. Nhö kinh noùi: “Boà-taùt aáy, heát thaûy caùc thöù thieàn ñònh, Tam- muoäi... hieän coù…”.

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 9 668

ÔÛ ñaây, döïa vaøo Thieàn maø khôûi Tam-muoäi, Tam-ma-baït-ñeà, Thaàn thoâng, Giaûi thoaùt, laø giaùo hoùa chuùng sinh, laø öa thích haønh tòch dieät, laø dieät ñònh Tam-ma-baït-ñeà, thöù töï nhö vaäy. Ñaõ noùi xong töôùng thöù nhaát cuûa phaàn thöù naêm. Tieáp theo laø noùi veà töôùng thöù hai: Ñaït ñöôïc Tam-muoäi thuø thaéng. Kinh: “Boà-taùt aáy, an truù trong ñòa Vieãn haønh naøy, hoäi nhaäp vôùi caùc Tam-muoäi: - Thieän traïch trí Boà-taùt. - Thieän tö nghóa. - Ích yù. - Phaân bieät nghóa taïng. - Traïch nhaát thieát nghóa. - Thieän truù kieân caên. - Trí thaàn thoâng moân. - Phaùp giôùi nghieäp. - Nhö Lai lôïi ích. - Nhaäp vaøo Tam-muoäi mang teân Boà-taùt chuûng chuûng nghóa taïng, theá gian Nieát-baøn moân. Boà-taùt aáy, ôû nôi moân ñaïi trí thoâng nhö vaäy, ñaày ñuû möôøi Tammuoäi haøng ñaàu, cho neân coù theå nhaäp vaøo traêm ngaøn moân Tam-muoäi cuûa baäc Boà-taùt, laøm thanh tònh ñòa naøy”. Luaän: Ñaït ñöôïc Tam-muoäi thuø thaéng coù möôøi loaïi töôùng: 1. Döïa vaøo nghóa chöa quaùn. 2. Döïa vaøo nghóa ñaõ quaùn. Nhö kinh noùi: “Boà-taùt aáy an truù trong ñòa Vieãn haønh laø Ñòa thöù baûy cuûa baäc Boà-taùt, nhaäp Tam-muoäi goïi laø Boà-taùt thieän traïch trí…”. 3. Döïa vaøo moät caâu vôùi voâ löôïng nghóa thuø thaéng. Nhö kinh noùi: “Tam-muoäi Thieän tö nghóa”. 4. Döïa vaøo moät nghóa ñeå noùi veà voâ löôïng teân goïi. Nhö kinh noùi: “Tam-muoäi Ích yù. Tam-muoäi Phaân bieät nghóa taïng”. 5. Döïa vaøo trí thoâng toû taát caû xöù cuûa naêm Minh. Nhö kinh noùi: “Tam-muoäi Traïch nhaát thieát nghóa”. 6. Döïa vaøo chöôùng phieàn naõo ñaõ ñöôïc thanh tònh, quaùn chaân nhö vôùi caên kieân ñònh. Nhö kinh noùi: “Tam-muoäi Thieän truù kieân caên”. 7. Döïa vaøo chöôùng ngaïi cuûa trí ñaõ ñöôïc thanh tònh. Coù boán loaïi chöôùng ñaõ ñöôïc thanh tònh: 1. Chöôùng ngaïi ñoái vôùi coâng ñöùc thuø thaéng. Ñoái trò chöôùng naøy,

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 9 669

nhö kinh noùi: “Tam-muoäi Trí thaàn thoâng moân”. 2. Chöôùng ngaïi nôi trí khoâng coù chöôùng ngaïi: Ñoái trò chöôùng naøy, nhö kinh noùi: “Tam-muoäi Phaùp giôùi nghieäp”. 3. Chöôùng ngaïi do khieáp sôï ñoái vôùi phaùp Phaät saâu xa toái thöôïng. Ñoái trò chöôùng naøy, nhö kinh noùi: “Tam-muoäi Nhö Lai lôïi ích”. 4. Chöôùng ngaïi ñoái vôùi haønh khoâng truù. Ñoái trò chöôùng naøy, nhö kinh noùi: “Nhaäp vaøo Tam-muoäi goïi laø chuûng chuûng nghóa taïng…”. Chuûng chuûng nghóa taïng; laø voâ soá caùc loaïi caên thieän. Nhö vaäy, nôi moân ñaïi trí thoâng, Boà-taùt ñaõ haønh trì ñaày ñuû möôøi Tam-muoäi haøng ñaàu, cho neân coù theå hoäi nhaäp traêm ngaøn vaïn moân Tam- muoäi cuûa baäc Boà-taùt, laøm thanh tònh ñòa naøy. Ñaõ noùi xong veà phaàn Ñaït Tam-muoäi thuø thaéng. Tieáp ñeán laø noùi veà phaàn quaù ñòa (choã vöôït hôn nôi ñòa). Kinh: “Boà-taùt aáy, ñaït ñöôïc Tam-muoäi nhö

vaäy, trí tueä phöông tieän hoaøn toaøn thanh tònh, ñaït dieäu löïc cuûa Ñaïi Bi, cho neân vöôït hôn caûnh giôùi cuûa haøng Nhò thöøa, hieän tieàn tö duy, suy xeùt, höôùng ñeán caûnh giôùi trí tueä". Luaän: Vöôït hôn caûnh giôùi cuûa haøng Nhò thöøa. Coù hai loaïi töôùng: 1. Dieäu löïc cuûa trí phöông tieän tu haønh. 2. Dieäu löïc cuûa taâm Ñaïi Bi. Hieän tieàn töùc laø coù theå hoäi nhaäp doøng vôùi chaûy cuûa ñaïo phaùp. Löôïng xeùt, höôùng tôùi caûnh giôùi trí tueä töùc laø trí tueä cuûa taùm ñòa. Chæ quaùn vôùi Xa-ma-tha, Tyø-baùt-xaù-na maø moïi xöù aáy ñeàu thaønh töïu. Laïi nöõa, choã vöôït hôn laø neûo haønh hoùa thuø thaéng, cho neân chæ roõ. Kinh: "Boà-taùt aáy an truù trong ñòa Vieãn haønh, laø Ñòa thöù baûy cuûa baäc Boà-taùt, nôi voâ löôïng thaân nghieäp haønh voâ töôùng, nôi voâ löôïng khaåu nghieäp-yù nghieäp ñeàu haønh voâ töôùng. Boà-taùt naøy, kheùo haønh thanh tònh cho neân ñaït ñöôïc phaùp Nhaãn voâ sinh saùng toû. Boà-taùt Giaûi Thoaùt Nguyeät noùi: Naøy Phaät töû! Boà-taùt truù nôi Ñòa thöù nhaát cuûa baäc Boà-taùt, coù voâ löôïng thaân nghieäp, voâ löôïng khaåu nghieäp, voâ löôïng yù nghieäp, ñaõ vöôït hôn taát caû haønh cuûa haøng Nhò thöøa chaêng? Boà-taùt Kim Cang Taïng ñaùp: Naøy Phaät töû! Quaùn xeùt veà phaùp lôùn cho neân vöôït hôn. Khoâng phaûi laø haønh löïc cuûa töï trí. Ñòa thöù baûy cuûa baäc Boà-taùt naøy, ñaït ñöôïc quaùn vôùi haønh löïc cuûa töï trí, cho neân heát thaûy moïi neûo haønh cuûa haøng Nhò thöøa ñeàu khoâng theå saùnh kòp. Naøy Phaät töû! Ví nhö Vöông töû sinh nôi Vöông gia, ñaày ñuû vöông töôùng hôn haún taát caû caùc beà toâi, laø do uy löïc cuûa choán quyeàn quyù, chaúng

phaûi laø do haønh löïc cuûa töï trí. Veà sau, thaân töôùng tröôûng thaønh töï ñaày ñuû trí löïc, moïi söï vieäc taïo taùc ñeàu thaønh töïu, môùi ñích thöïc vöôït hôn taát caû caùc beà toâi. Nhö vaäy, naøy Phaät töû! Boà-taùt töø luùc môùi phaùt taâm ñaõ vöôït hôn taát caû haøng Thanh vaên, Bích-chi-Phaät, do taâm saâu xa lôùn lao. Nay truù trong Ñòa thöù baûy cuûa baäc Boà-taùt, töï trí haønh truù, cho neân vöôït hôn moïi haønh cuûa haøng Nhò thöøa". Luaän: Voâ löôïng ba nghieäp haønh voâ töôùng; laø nhaäp ñònh, xa lìa moïi töôùng. Voâ löôïng aáy thì haøng Thanh vaên, Duyeân giaùc cuõng coù nghieäp thanh tònh xa lìa töôùng, nhöng khoâng phaûi laø voâ löôïng töôùng, vì khoâng theå laøm lôïi ích cho taát caû chuùng sinh. Laïi nöõa, voâ löôïng aáy hôn haún söï vieäc cuûa caùc ñòa döôùi. Kheùo haønh thanh tònh laø tu taäp caùc haønh phöông tieän ñaày ñuû. Phaùp Nhaãn voâ sinh saùng toû laø töôùng hieän tieàn cuûa phaùp Nhaãn aáy. Duï veà vöông töû laø chæ roõ söï thuø thaéng, vöôït hôn trong ñòa naøy, do tu haønh phöông tieän ñaày ñuû. Töï trí haønh truù; laø haønh phöông tieän xong, nieäm quaùn ñeå an truù. Nhö kinh noùi: "Phaät töû! Ví nhö vöông töû sinh taïi Vöông gia... "cho ñeán": Töï trí haønh truù cho neân hôn haún...". Voâ löôïng nghieäp thuø thaéng nhö thaân nghieäp... ñaõ noùi, khoâng chæ laø coù nhieàu thaàn löïc voâ löôïng maø cuõng chæ roõ veà voâ löôïng nghóa thuø thaéng. Kinh: "Naøy caùc Phaät töû! Boà-taùt aáy an truù nôi ñòa Vieãn haønh naøy, ñaït ñöôïc neûo voâ haønh, xa lìa heát möïc saâu xa. Ba nghieäp thaân-khaåu-yù ñeàu chuyeån bieán, caàu ñaït haønh thuø thaéng nhöng khoâng lìa boû". Luaän: - Heát möïc saâu xa; laø tieán

vaøo nôi xa. - Xa lìa: töùc laø caùc chöôùng ngaïi ñöôïc dieät tröø. - Voâ haønh: laø chæ cho caùc ñòa theá gian xuaát theá gian coøn laïi ñeàu khoâng theå haønh trì. - Ba nghieäp chuyeån bieán, caàu ñaït haønh thuø thaéng maø khoâng lìa boû; töùc laø chæ cho haøng Nhò thöøa, tuy lìa töôùng nghieäp kia, nhöng chaúng nhö vaäy, môùi ñaït moät ít ñaõ cho laø ñuû, khoâng caàu ñaït haønh voâ thöôïng. Nhö vaäy ñaõ noùi veà töôùng thöù ba: Choã vöôït hôn nôi ñòa (Vöôït hôn caûnh giôùi cuûa haøng Nhò thöøa). Theá naøo laø ñaït ñöôïc haønh thuø thaéng? (Töôùng thöù tö) Kinh: "Boà-taùt Giaûi Thoaùt Nguyeät hoûi: Naøy Phaät töû! Boà-taùt töø ñòa naøo trôû ñi môùi coù theå hoäi nhaäp vaøo ñònh Tòch dieät?

SOÁ 1522 - LUAÄN THAÄP ÑÒA KINH - Quyeån 9 671

Boà-taùt Kim Cang Taïng noùi: Naøy Phaät töû! Boà-taùt töø Ñòa thöù saùu trôû ñi, coù theå hoäi nhaäp ñònh Tòch dieät. Nay truù nôi Ñòa thöù baûy cuûa baäc Boà- taùt, trong moãi moãi nieäm ñeàu coù theå nhaäp nôi ñònh aáy, nhöng khoâng thuû chöùng. Boà-taùt aáy ñaõ thaønh töïu troïn veïn veà ba nghieäp thaân-khaåu-yù khoâng theå nghó baøn. Naøy Phaät töû! Ñoù laø haønh cuûa caùc Boà-taùt haønh hoùa nôi thaät teá maø khoâng chöùng ñaéc ñònh Tòch dieät. Phaät töû! Ví nhö coù ngöôøi duøng thuyeàn lôùn ñi vaøo bieån caû, kheùo bieát caùch söû duïng thuyeàn, kheùo nhaän bieát töôùng traïng cuûa nöôùc, khoâng bò naïn nöôùc cuûa bieån lôùn laøm haïi. Nhö vaäy, naøy Phaät töû! Boà-taùt truù trong Ñòa thöù baûy cuûa baäc Boà-taùt naøy, ñi treân thuyeàn cuûa caùc phaùp Ba-la-maät, haønh hoùa nôi thaät teá maø khoâng chöùng ñaéc ñònh Tòch dieät". Luaän: Haønh hoùa nôi thaät teá maø khoâng chöùng ñaéc ñònh Tòch dieät; bôûi vì khoâng xaû boû Höõu. Nhö kinh noùi: "Boà-taùt Kim Cang Taïng ñaùp: Ñaïi Boà- taùt, töø nôi Ñòa thöù saùu trôû ñi...". Ñaõ noùi veà phaàn haønh thuø thaéng nôi Tam-ma-baït-ñeà. Tieáp theo laø noùi veà vieäc phaùt khôûi haønh thuø thaéng. Kinh: Boà-taùt laø thoâng ñaït veà trí löïc cuûa Tam-muoäi nhö vaäy, tu taäp khôûi trí löïc cuûa phöông tieän lôùn, hieän thaân nôi neûo theá gian maø taâm saâu xa laø Nieát-baøn. Tuy quyeán thuoäc vaây quanh nhöng taâm thöôøng xa lìa. Duøng nguyeän löïc thoï sinh nôi ba coõi, nhöng khoâng bò theá gian laøm oâ nhieãm. Taâm thöôøng vaéng laëng, nhôø dieäu löïc cuûa phöông tieän maø trôû laïi toûa saùng, toûa saùng nhöng khoâng buøng chaùy. Tuøy thuaän trí Phaät, xoay chuyeån caûnh giôùi cuûa haøng Nhò thöøa, thoâng ñaït caûnh giôùi aån giaáu cuûa chö Phaät, hieän baøy caûnh giôùi cuûa ma, vöôït qua boán coõi ma, hieän haønh caûnh giôùi ma. Hieän baøy neûo haønh cuûa caùc ngoaïi ñaïo, nhöng taâm saâu xa khoâng xaû boû neûo Phaät. Thoâng toû taát caû söï vieäc nôi theá gian, nhöng taâm luoân ôû nôi ñaïo phaùp xuaát theá gian. Taát caû moïi ñieàu trang nghieâm, hôn haún caùc chuùng chö Thieân, Long, Daï xoa, Caøn-thaùt-baø, A-tu-la, Ca- laàu-la, Khaån-na-la, Ma-haàu-la-giaø, nhaân, phi nhaân, boán Thieân vöông, Thích-ñeà-hoaøn-nhaân, Phaïm Thieân vöông, maø khoâng xaû boû söï nhôù nghó veà phaùp an laïc". Luaän: Phaùt khôûi haønh thuø thaéng, coù taùm loaïi haønh cuøng thaâu nhieáp cuûa ñoái trò: 1. Haønh coâng ñöùc phaùt khôûi tuøy thuaän neûo theá gian. Nhö kinh noùi: "Boà-taùt thoâng ñaït veà trí löïc cuûa tam-muoäi nhö vaäy...". 2. Haønh ñöùng ñaàu thaâu nhieáp caùc thöù khaùc. Nhö kinh noùi: "Tuy

quyeán thuoäc vaây quanh…”. 3. Haønh nguyeän choïn laáy coõi. Nhö kinh noùi: “Duøng nguyeän löïc thoï sinh nôi ba coõi…”. 4. Haønh khoâng ñoaïn boû gia ñình; xa lìa tham duïc vaø caùc tuøy phieàn naõo-kieát söû, nhöng thò hieän caùc söï vieäc haønh tham duïc. Nhö kinh noùi: “Taâm thöôøng vaéng laëng, nhôø dieäu löïc cuûa phöông tieän…”. 5. Haønh hoäi nhaäp. Nhö kinh noùi: “Tuøy thuaän trí Phaät…”. 6. Haønh nôi ñôøi soáng; aên uoáng, nguû nghæ, naèm moäng... nhö caûnh giôùi cuûa ma. Nhö kinh noùi: “Thoâng toû caûnh giôùi aån giaáu cuûa chö Phaät…”. 7. Haønh thoaùi chuyeån; thò hieän giaø-beänh-cheát laø ba caûnh giôùi cuûa ma. Nhö kinh noùi: “Vöôït qua boán coõi ma, hieän haønh caûnh giôùi ma”. 8. Haønh xoay chuyeån. Coù ba loaïi xoay chuyeån: 1. Xoay chuyeån tham chaáp. Nhö kinh noùi: “Hieän baøy neûo haønh cuûa caùc ngoaïi ñaïo, nhöng taâm saâu xa…”. 2. Xoay chuyeån chöôùng ngaïi. Nhö kinh noùi: “Thoâng toû taát caû söï vieäc nôi theá gian…”. 3. Xoay chuyeån taâm tham; ñoái vôùi caùc chuùng Trôøi, Roàng... taâm toân troïng, thaâu nhieáp ñeå xoay chuyeån taâm tham cuûa hoï. Nhö kinh noùi: “Taát caû moïi ñieàu trang nghieâm…”. Kinh: “Boà-taùt thaønh töïu trí tueä nhö vaäy, an truù nôi ñòa Vieãn haønh cuûa baäc Boà-taùt naøy roài, ñöôïc thaáy nhieàu chö Phaät. Do dieäu löïc cuûa ñaïi thaàn thoâng, cuûa ñaïi nguyeän, cho neân thaáy nhieàu traêm Phaät… cho ñeán nhieàu traêm ngaøn na-do-tha Phaät, thaáy nhieàu öùc Phaät cho ñeán nhieàu traêm ngaøn öùc na-do-tha Phaät. Do dieäu löïc cuûa ñaïi thaàn thoâng, cuûa ñaïi nguyeän, cho neân Boà-taùt aáy khi gaëp chö Phaät ñeàu ñem taâm saâu xa, taâm höôùng thöôïng, cung kính, toân troïng, taùn thaùn, cuùng döôøng caùc thöù y phuïc, thöùc aên uoáng, ngoïa cuï, thuoác men… Duøng caùc caên thieän naøy ñeàu nguyeän hoài höôùng ñeán ñaïo quaû Boà-ñeà Voâ thöôïng. Nôi truù xöù cuûa chö Phaät, sinh taâm cung kính toät baäc, heát loøng nghe phaùp, laõnh hoäi roài thoï trì, thoï trì xong ñaït ñöôïc Tam-muoäi nhö thaät, trí tueä toûa saùng, tuøy thuaän tu taäp, haønh hoùa, nhôù giöõ, hoä trí chaùnh phaùp cuûa chö Phaät, heát thaûy trí tueä cuûa haøng Nhò thöøa neâu baøy vaán naïn ñeàu khoâng theå gaây trôû ngaïi. Boà-taùt aáy laïi coù theå laøm lôïi ích cho chuùng sinh, cho neân phaùp Nhaãn caøng trôû neân thanh tònh. Boà-taùt naøy, truù trong ñòa Vieãn haønh cuûa baäc Boà-taùt aáy, traûi qua voâ löôïng kieáp, caùc thöù caên thieän kia, caøng trôû cho neân saùng, saïch, thuø thaéng, thaønh töïu thuaän hôïp, laïi chuyeån sang thaønh töïu toät cuøng. Traûi qua voâ löôïng traêm kieáp, voâ löôïng ngaøn kieáp… cho ñeán voâ löôïng traêm ngaøn

na-do-tha kieáp, voâ löôïng öùc kieáp… cho ñeán voâ löôïng traêm ngaøn vaïn öùc na-do-tha kieáp, caùc thöù caên thieän kia caøng trôû neân, saùng saïch thuø thaéng, thaønh töïu thuaän hôïp, laïi chuyeån sang thaønh töïu troïn veïn. Naøy Phaät töû! Ví nhö vaøng roøng töø ban ñaàu duøng taát caû caùc thöù vaät baùu ñeå trang nghieâm ñaày ñuû, thì aùnh saùng, maøu saéc caøng trôû cho neân saùng ñeïp thuø thaéng, caùc vaät duïng trang söùc khaùc ñeàu khoâng theå saùnh kòp. Nhö vaäy, naøy Phaät töû! Boà-taùt truù trong ñòa Vieãn haønh laø Ñòa thöù baûy cuûa baäc Boà-taùt aáy,

thì caùc caên thieän kia, theo trí phöông tieän, laïi caøng trôû cho neân saùng, saïch, thuø thaéng, heát thaûy haøng Nhò thöøa ñeàu khoâng theå laøm trôû ngaïi. Naøy Phaät töû! Ví nhö aùnh saùng cuûa maët trôøi, thì taát caû aùnh saùng cuûa tinh tuù, maët traêng ñeàu khoâng theå huûy hoaïi, moïi vuõng nöôùc buøn laày voán coù trong coõi Dieâm-phuø-ñeà, do aùnh saùng cuûa maët trôøi cho neân ñeàu coù theå khoâ caïn. Nhö vaäy, naøy Phaät töû! Boà-taùt truù trong ñòa Vieãn haønh naøy, caùc caên thieän kia thì taát caû haøng Nhò thöøa ñeàu khoâng theå huûy hoaïi maø laïi coù theå laøm khoâ caïn moïi vuõng buøn ñoïng cuûa phieàn naõo nôi taát caû chuùng sinh. Boà-taùt aáy, trong möôøi phaùp Ba-la-maät thì Phöông tieän Ba-la-maät laø taêng thöôïng, caùc phaùp Ba-la-maät khaùc khoâng phaûi laø khoâng tu taäp, nhöng maøø tuøy löïc-tuøy phaàn. Naøy caùc Phaät töû! Ñoù goïi laø löôïc noùi veà ñòa Vieãn haønh, laø Ñòa thöù baûy cuûa baäc Boà-taùt. Neáu Boà-taùt truù trong ñòa naøy thì nhieàu laàn laøm Thieân vöông coõi Trôøi Tha- hoùa-töï-taïi, moïi neûo taïo taùc ñeàu töï taïi, kheùo khieán cho chuùng sinh phaùt sinh chaùnh trí, cuõng khieán cho moïi chuùng sinh vöôït qua bieån phieàn naõo, moïi nghieäp thieän ñaõ taïo nhö boá thí-aùi ngöõ-ñoàng söï-lôïi haønh, caùc thöù phöôùc ñöùc aáy, ñeàu khoâng lìa nieäm Phaät, nieäm Phaùp, nieäm Taêng, nieäm Boà-taùt vaø nieäm haønh cuûa Boà-taùt... cho ñeán khoâng lìa nieäm trí Nhaát thieát chuûng, trí Nhaát thieát trí, luoân khôûi taâm naøy: Mình phaûi ôû trong taát caû chuùng sinh, laø ngöôøi ñöùng ñaàu, laø thuø thaéng, laø lôùn, laø dieäu, laø vi dieäu, laø treân, laø voâ thöôïng, laø ngöôøi daãn daét, laø vò töôùng, laø baäc thaày, laø baäc toân quyù, cho ñeán laø choã nöông döïa cuûa trí Nhaát thieát trí. Laïi töø suy nghó aáy maø phaùt khôûi haønh tinh taán. Do dieäu löïc cuûa tinh taán, cho neân trong moät nieäm ñaït ñöôïc traêm ngaøn öùc na-do-tha Tam-muoäi, thaáy traêm ngaøn öùc na-do-tha Phaät, nhaän bieát traêm ngaøn öùc na-do-tha thaàn löïc cuûa Phaät, coù theå laøm chuyeån ñoäng traêm ngaøn öùc na-do-tha theá giôùi Phaät, coù theå ñi vaøo traêm ngaøn öùc na-do-tha theá giôùi Phaät, coù theå soi chieáu traêm ngaøn öùc na-do-tha theá giôùi Phaät, coù theå giaùo hoùa chuùng sinh nôi traêm ngaøn öùc na-do-tha theá giôùi Phaät, coù theå truù thoï qua traêm ngaøn öùc na-do-tha kieáp, coù theå nhaän bieát söï vieäc trong traêm ngaøn öùc na-do-tha kieáp cuûa ñôøi quaù khöù, vò lai, coù theå kheùo hoäi nhaäp traêm ngaøn öùc na-do-tha phaùp moân, coù

theå bieán hoùa thaân laøm traêm ngaøn öùc na-do-tha thaân, nôi moãi moãi thaân coù theå thò hieän traêm ngaøn öùc na-do-tha Boà-taùt duøng laøm quyeán thuoäc. Neáu duøng nguyeän löïc töï taïi, thaéng thöôïng thì dieäu löïc cuûa Boà-taùt coøn vöôït hôn soá löôïng aáy, thò hieän voâ soá caùc loaïi thaàn thoâng, hoaëc nôi thaân, hoaëc nôi aùnh saùng, hoaëc nôi maét, hoaëc nôi caûnh giôùi, hoaëc nôi aâm thanh... Caùc thöù thaàn thoâng ñoù, cho ñeán voâ löôïng traêm ngaøn vaïn öùc na-do-tha kieáp cuõng khoâng theå tính bieát heát". Luaän: Hoä trì chaùnh phaùp cuûa chö Phaät laø ôû trong Tam thieân ñaïi thieân theá giôùi caàn phaûi laøm baäc Ñaïi sö, tu taäp haønh phöông tieän ñaày ñuû, laáy vieäc hoä trì phaùp laøm ñaàu, laøm lôïi ích cho chuùng sinh, cho neân phaùp nhaãn caøng hieån hieän. Veà giaûi thích teân goïi cuûa ñòa naøy, cho neân bieát. Nhö kinh noùi: "Boà- taùt aáy, laïi coù theå laøm lôïi ích

cho chuùng sinh, cho neân phaùp Nhaãn caøng trôû cho neân thanh tònh". Tu haønh coâng ñöùc ñaït ñeán taän cuøng cho neân goïi laø ñòa Vieãn haønh, heát thaûy caùc thöù baùu ñeàu ñaày ñuû, trang nghieâm. Veà vaøng roøng laø chæ roõ veà taát caû phaùp phaàn Boà-ñeà vôùi haønh phöông tieän, coâng duïng ñaày ñuû, cho neân trong ñòa naøy, caùc caên thieän ñeàu trôû cho neân saùng saïch thuø thaéng tuyeät vôøi. Nhö kinh noùi: "Ví nhö vaøng roøng töø ban ñaàu...cho ñeán: "Heát thaûy haøng Nhò thöøa ñeàu khoâng theå huûy hoaïi". Duï veà aùnh saùng maët trôøi; nhö trong ñòa tröôùc ñaõ noùi, nhöng ñòa naøy hôn haún. Nhö kinh noùi: "Naøy Phaät töû! Ví nhö aùnh saùng maët trôøi..." cho ñeán: "Laïi coù theå laøm khoâ caïn moïi vuõng buøn ñoïng cuûa phieàn naõo nôi heát thaûy chuùng sinh". Nhöõng phaàn coøn laïi nhö tröôùc ñaõ giaûi thích.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.